

Ekselencije, dame i gospodo, dragi prijatelji

Dozvolite mi da Vam pročitam Obrazloženje žirija za dodelu godišnje nagrade „Verica Barać“ za individualni doprinos borbi protiv korupcije u Srbiji.

Dobitnik ovogodišnje nagrade „Verica Barać“ je akademik, dr Dušan Teodorović, redovni profesor na Saobraćajnom fakultetu u Beogradu.

DUŠAN TEODOROVIĆ – redovni profesor Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Profesor emeritus američkog Univerziteta i Politehničkog instituta Virdžinija (Virginia Polytechnic Institute and State University). Redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. Član Evropske akademije nauka i umetnosti. Gostujući profesor na prestižnim svetskim univerzitetima. Objavio je više od stotinu radova, uključujući 80 u međunarodnim naučnim časopisima sa SCI liste iz oblasti saobraćajnog inženjerstva, operacionih istraživanja i veštačke inteligencije. Akademik Teodorović je jedan od retkih profesora i naučnika potpuno posvećenih pozivu, a još više njegovoj zaštiti, odbrani od nasrtaja i unutar akademske i naučne zajednice i od svih spoljašnjih uzurpatora i ljudi koji zauzimaju važne položaje u društvu i državi, ali se prema obrazovanju i nauci odnose bezobzirno i destruktivno.

Svoje sposobnosti i veštine prihvatio je kao intelektualac koji je time darovan, ali je i pored toga pokazao odvažnost da sposobnost, veštine i moral u pozivu brani do kraja, bez kompromisa. Sa velikom hrabrošću, umnom i naučnom argumentacijom suprotstavlja se drastičnoj degradaciji visokoobrazovnog sistema i profesorskog poziva u našoj sredini. Akademik Teodorović pripada onim poslenicima profesorskog i naučnog poziva koji su spoznali da se i sadašnjost i budućnost grade na obrazovanju i kulturi. Ulaganjem u obrazovanje i nauku i njenim razvojem svi drugi i prirodni i ljudski nedostaci se uspešno savladavaju. Čovečanstvo i civilizacija idu putem gde obrazovanje jeste i biće najvažniji i najbitniji resurs. Ulaganje u obrazovanje i nauku je ne samo najrazumnije i najracionalnije, već i naisplativije. Ovaj odvažnik svetog profesorskog poziva i strogi i odgovorni naučnik hrabro je i odgovorno ustao protiv svega što dovodi u pitanje čast i dostojanstvo ovog poziva i ove delatnosti. Kod nas su i obrazovanje i nauka, nažalost, postali statusna stvar i sredstvo za kićenje onih čije su sposobnosti male ili nikakve. Profesor Teodorović žustro žigoše neodgovoran odnos prema formiranju obrazovnih i naučnih institucija kako bi služile onima čije su ambicije bez pokrića i kojima je potrebna diploma kao statusni simbol, a ne kao potvrda i dokaz znanja i osposobljenosti.

Profesor Teodorović se žestoko javno kritički osvrnuo na davanje lažnih oceana, deljenje lažnih diploma i legalizaciju plagijata. Njemu je

znano da takve nečasne rabote ukidaju razvoj obrazovanja, nauke u društva i u sadašnjosti i u budućnosti. Ti prevaranti jurišaju i ulaze u najznačajnije društvene i državne institucije. Oni ih uz pomoć i podršku moćnika i vlasti osvajaju, a kada ih osvoje, goropadno, skrivajući se iza funkcije, sve ponižavaju i uništavaju. U državne institucije ulaze kao neznalice i paraziti koji će svojim parazitizmom i nikakvim znanjem sve paralisati. Oni prihvataju sve što im se nudi, nezavisno i od znanja i od sposobnosti. Za njih je to sve statusna roba i uspeh pomoću kojeg stiču bogatstvo i privilegije. Sve je to snažno u javnim istupima osudio akademik Teodorović. On je pokazao da je na javnoj sceni mnogo ispraznih nosilaca titula što je već dovoljno za zabrinutost jer se titulomanijom kao životnim stilom umnožavaju slabe tačke naše kulture. U obilju nezasluženih titula sadržan je nered i loša navika priprostih duša da poveruju da jesu značajne i kad to zaista nisu, niti mogu biti. Nedostatak smisla za meru pokazuje se kao agresivnost umišljenih narcisa. Titulomanija u našoj sredini obznanjuje smešnu ozbiljnost i ruganje. To je svojevrsni atak na smisao obrazovanja, kome Teodorović pridaje najveći značaj. „Ako hoćemo da imamo ozbiljno obrazovanje koje će da pomogne ovom društvu, moramo da pokušamo da stvorimo intelektualnu elitu na čijem se urušavanju radilo poslednjih šezdeset godina“, smatra akademik. Po njegovom mišljenju „prvi preduslov za elitu jeste moralni integritet“. Takav integritet podrazumeva i poštenje i hrabrost, baš ono što je u našoj sredini u

nedozvoljenoj meri dovedeno u pitanje i devalvirano.

Sa svetskim pokrićem i nespornim autoritetom, Teodorović se pojavljuje kao kritičar obrazovnog sistema i vladajuće lestvice vrednosti. Kao podvižnik kritičkog mišljenja, on u ime vrednosti, racionalnosti i pameti osporava ono što nije vredno i što predstavlja “bolesno tkivo društva”. To je utoliko značajnije što je srpska intelektualna elita danas u košmaru umrtvljena. Ako je i ima, ona je malobrojna, nevidljiva, na društvenoj margini. Što je najgore, ona je bez bitnijeg uticaja na strukturalne promene u društvu. Teodorovićevo prometejsko nastojanje da obelodani istinu i odbrani vrednosti vidimo kao svetlost u ovoj našoj društvenoj noći. Prepoznavamo ga kao intelektualca visoke moralne kulture koji je spreman da u svakom trenutku brani profesiju, umnost i svoju savest. I nikad ne zaboravlja vrednosti obrazovanja, nauke i društva. I zato ih brani snagom samoopredjeljenja i samoodređenja.

Žiri čestita akademiku Teodoroviću i nada se da će ustrajati u borbi za bolje obrazovanje za one koji dolaze posle nas.